ԱՆԳԼԻԱԿԱՆ ԳԱՂՏՆԻ ՌՄԲԱԿՈԾԻՉ ՄԸ ԿՈՐՍՈՒԱԾ

سورية
جريدة يومية سياسية حرة
صاحبا الامتياز ورئيسا التحرير المسؤولان
وانس يازجيان
حلب ص.ب ٨١٤ تلفون ١٣٩٠

ԱՌԱՒՕՏ
ՕՐԱԹԵՐԹ

ՀԵՌԱՁԱՅՆԻ ԹԻՒ 14632, ՆԱՄԱԿԱՏՈՒՓ ԹԻՒ 814

ԺԴ. ՏԱՐԻ
ԹԻՒ 57 (4170)
ՇԱԲԱԹ,
22 ՕԳՈՍՏՈՍ 1959
ԳԻՆ 15 Ա. Դ.

ԽՐՈՒՇՉՈՎ ԱԶԴԱՐԱՐԵՑ ՁՕՐ. ՏԸ ԿՈՂԸ

Սովետ վարչապետը զգուշացուց Ֆրանսայի նախագահը հիւլէական ռումբի փորձ կատարելէ

ԽՐՈՒՇՉՈՎ ԴԱՏԱՊԱՐՏԵՑ ՏԸ ԿՈՂԸ ՈՐ ԱՏԵՆԱՈՒԲԸԻ ԿԸ ՀԵՏԵՒԻ

ՓԱՐԻԶ.— Վարչապետ Խրուշչով խիստ սեռով ազդարարագիր մը գրկեց Նախագահ Տը Կոլլ։

Սովետ վարչապետը իր ազդարարագրին մէջ կ'ըսէ զորավար Տը Կոլլ.—«Արժանի՞ է Մեծ Սահարայի մէջ հիւլէական ռումբ մը փորձեցյամառութիւնդ, ու Արեւմտեան Գերմանիոյ քաղաքականութեան հետեւելով կը դնդանակեն թէ Ֆրանսա չառ վտանգաւոր ճամբէ մը կ'ընթանայ։

Փարիզի սովետ դեսպան Սերկէյ Վինոգրատով, այս ազդարարագիր Առաջնորդը յանձնեց Տը Կոլլի, անոր տան մէջ, որ Փարիզի արուարձաններէն մէկուն մէջ կը գտնուի։

Խրուշչով ուշադրութիւնը հրաւիրեց Նախագահ Տը Կոլլին, այն վտանգաւոր քաղաքականութեան համար զոր Նախկին զորավարը կը վարէ, որ վտանգաւոր է ոչ միայն Ֆրանսայի, այլ բովանդակ աշխարհի համար։

Խրուշչով դատապարտեց Տը Կոլլի յամառութիւնը հիւլէական փորձեր կատարելու Ափրիկէի Մեծ Սահարայի մէջ, յայտնելով որ այս արարքը չատ մը ժողովուրդներու ապտնովութիւնը կը վառնդ, ինչպես նաև կը քանդէ բոլոր այն աշխատանքները զոր կը տանի Սովետ Միութիւնը զարգացնելու համար հիւլէական մեկը անեմք Ներկայ ըլլայ Մարսիլիոյ մէջ կայանելիք սովետական ցուցահանդեսին բացումին, ինչպես Անաստաս Միկոյանը կամ Բոլոյոր։

Դիւանագիտական շրջանակներ կ'ըսեն թէ Խրուշչովի Ուշադիրը ոչ միայն խիստ ազդարարութիւն մըն է այլ քաղաքական ապատնաւոր մըն է ուղղուած Տը Կոլլին։

ԼՈՆՏՈՆ.— Վարչապետ Խրուշչով միեւնոյն ատեն նամակ մըն ալ գրկեց վարչապետ Ներուին, որպես պատասխան այս վերջինին գրկած գնդհատական նամակին, Այզընհաուերը—Խրուշչով հանդիպումին առնչութեամբ։

Խրուշչով իր պատասխանին մէջ կ'ըսէ թէ ինք բարձր կը գնահատէ վարչապետ Նեհրուի անկեղծ զգացումները ու գնդհատանքը Սովետ քաղաքականութեան ինչպես նաև կը գնահատէ վարչապետ Նեհրուի այն աշխատանքները որոնք կը ձգտին թեթեւցնել միջազգային լարուածութիւնները եւ յարաբերութիւնները բարելաւել, բոլոր երկիրներուն միջեւ։

Խրուշչով չեշտեց նաև որ Նեհրուի յայտնաբերած այն ցանկութիւնները թէ Սովետ դեսպան Տը Կոլլի յայտնած է թէ չատ հաւանական է որ Սովետ մեծ պատասխանատուներն Նաև թէ Սովետ դեսպան Տը Կոլլի յայտնած է թէ չատ հաւանական է որ Սովետ մեծ պատասխանատուներն

Այզընհաուերի և Խրուշչովի փոխադարձ այցելութիւնները, կարենան բանալ միջազգային լարուածութիւնները ու անհրաժեշտ համաձայնութիւններու հանգին, այդ ցանկութիւնները, արդէն իսկական նպատակներն են սովետական կառավարութեան ու Սովետ ժողովուրդին։

ՈՒԱՇԻՆԿԹՈՆ.— Իր կարգին Նախագահ Այզընհաուերը եւս պատասխանեց Խրուշչով իր պատասխանին մէջ կ'ըսէ թէ ինք բարձր կը գնահատէ վարչապետ Նեհրուի անկեղծ զգացումները ու գնդհատանքը Սովետ քաղաքականութեան ինչպես նաև կը գնահատէ վարչապետ Նեհրուի այն աշխատանքները որոնք կը ձգտին թեթեւցնել միջազգային լարուածութիւնները եւ յարաբերութիւնները բարելաւուելու, բոլոր երկիրներուն միջեւ։

Խրուշչով չեշտեց նաև որ Նեհրուի յայտնաբերած այն ցանկութիւնները թէ

Այզընհաուերի և Խրուշչովի փոխադարձ այցելութիւնները սկսած են թարգմանել այնպես թէ ասիկա փաստ մըն է որ միջազգային լարուածութիւնը թեթեւցած է։

Ան աւելացուց.«Կառավարել տեսակութիւն պիտի ըլլայ այս պարզ երեւոյթներէն խարուիլը, որովհետեւ տակաւին չպատահեցաւ տեղ բան որ հաստատի թէ միջազգային համաձայնագրերը բարեփոխած են իրենց նպատակները։

Ի վերջոյ ան բաւ թէ դիմաբերական պատնէշները տակաւին տեղ փոխուիլ չեն կրած։

ԱՄԵՐԻԿ. ՊԱՇՏՊԱՆՈՒԹԵԱՆ

ՆԱԽԱՐԱՐԸ

ՄԻՇԵՏ ՈՒՈՒՆՏԵՍ

ՈՒԱՇԻՆԿԹՈՆ.— Ամերիկ. Պաշտպանութեան Նախարար Մաքլրոյ երկկ յայտարարեց. Պարզ մը չբնականներ Այզընհաուերի և Խրուշչովի փոխադարձ այցելութիւնը սկսած են թարգմանել այնպես թէ ասիկա փաստ մըն է որ միջազգային լարուածութիւնը թեթեւցած է։

Ան աւելացուց.«Կառավարել տեսակութիւն պիտի ըլլայ այս պարզ երեւոյթներէն խարուիլը, որովհետեւ տակաւին չպատահեցաւ տեղ բան որ հաստատի թէ միջազգային համաձայնագրերը բարեփոխած են իրենց նպատակները։

Ի վերջոյ ան բաւ թէ դիմաբերական պատնէշները տակաւին տեղ փոխուիլ չեն կրած։

ՁԵՂՔՈՒԱԾՔԸ ԿԸ ԽՈՒԱՆԱՑ ՔԱՂԱՔԱՑԻՆ ԵՒ ԻՐ ԴԱՇՆԱԿԻՑՆԵՐՈՒՆ ՄԻՋԵՒ

ՓԱՐԻԶ.— Նուէրյաբր Փբրեա զորձակալութիւնը կը հաղորդէ թէ ձեղքուածը որե որ աւելի կը խորանայ Ֆրանսայի և իր արեւմտեան դաշնակիցներուն միջեւ արեւմտեան Քերբերքրուն քննդատութիւններուն և բուռն յարձակումներուն պատճառաւ։

Ֆրան. քաղաքական շրջանակներ ամենէն աւելի զարմացած են անգլիական Քերքերու յարձակումներէն ու ծաղրաբերկրաբերներէն։ Տը Կոլլի քաղաքականութեան դէմ։

Այս պատճառաւ Լոնտոնի Ֆրան. դեսպանը երկկ բրիտարտքի նախարարութեան այցելելով բացատրութիւն պահանջեցաւ բրիտ. կառավարութիւնը կը բաժնէ՞ անգլիական մամուլին այս պրոպագանդիչները։

Մինչ կողմէ Ֆրանսական Քերքերը բուռն յարձակում մը չդիմաչգրեցին Իտալիոյ, Գերմանիոյ, Հոլանտայի եւ Նորվեկիայի անուղղակի կերպով Ամերիկայի դէմ, յայտարարելով թէ անոնց որդեգրած քաղաքականութիւնը Ֆրանսայի դէմ։ կը վառնգեն Ֆրանսայի դիրքին, մանաւանդ մէկ կողմէն Այզընհաուերի մասնակցած այցելութեան ատեն, միւս կողմէ Խրուշչով Այզընհաուերը հանդիպումներու նախարարին։

ՁԵՂՔՈՒԱԾՔ ԵՒ ՓԱԽՈՒՄՆԵՐ

ՂԱՈՒՄԻ ԿՈՒՍԱԿՑՈՒԹԵԱՆ ՇԱՐՔԵՐՈՒՆ ՄԻՋԵՒ

ԳԷՍԲՐՈՒԹ.— Նոր ձեղքուածք մը յառաջացաւ Ղաւումի Սուրի կուսակցութեան շարքերուն միջեւ։

Կուսակցութեան մէկ մասը իր շարքերէն վռնտեց Ամրհ Ապուլ Մեսիհը, դայն ամբաստանելով որպես մասնակից Անան Մաշքիի սպանութեան, Դամասկոսի մէջ։

Այն վարդապետները իրենց պետ ընտրեցին Խրիսթոֆոս Ասատ Էլ Ալչարը, և պաշտօնական արտաքսութիւն ստացած են կառավարութենէն «Ղաւումի Իմրիմարիս անուանով։

Իսկ Ամրհ Ապուլ Մեսիհի կողմնակիցները իրենց կարգին կ'ամբաստանեն Ալչարի կողմնակիցները, ըսելով որ անոնք սերգործներ են, անոնք Շամանի հետ գործակցողներն են, ինչպես նաև ստար երկիրներէ դրամ ու զենք կ'ընտանեն, ինչպես Պագասակ Ուխամ անդամ երկիրներէն ու ամսականներ կու տան իրենց անդամներուն, ինչպես նաեւ իրենք են վերջերս պարքաղրիչներ նեռագրերը Գէյրութի Քարեբուն մէջ։

Ապուլ Մեսիհի կողմնակիցները երկու օր առաջ Անթուան Ասատէի դիակը Ուշարի գերեզմանատունէն հանելով դայն Գէյրութ Մէյրիի մէջ դանուող Ամրհ Ապուլ Մեսիհի տան բակին մէջ թաղեցին։

Այս փոխադրութեան ընթացքին բախում մը առաջացաւ երկու կողմի զաւակներուն միջեւ, ուր ապտնուած Անան ստորը սարքանցան միջամտել ու երկու կողմերուն ալ արդիւնքին սուր հանդիսութիւններ կատարել։

ՉԻՆԱՍՏԱՆ ՊԷՏՔ Է ՄԱՍ ԿԱԶՄԷ ՄԱԿԻՆ

ԳԵՆԵՎԱ.— Նուէրյալ պաշտօնաթերթը «Պրոպոս Ռբրեկ խմբագրականով մը պահանջեց բանալ «Ժողովրդ. Չինասանը պէտք է Մակի անդամ ընդունէ։

Թերթը կ'ուսուցնէ թէ երկու օր առաջ Ամերիկ. Սրեսփոխանական ժողովին ներկայացուած որոշումը այս առնչութեամբ, ուր կը պահանջէ մերժել Չինասանի Մակի անդամակցութիւնը։ մեծ վնաս մը թէ մանաւանդ այս պահանջ ուր մեծ հաւանականութիւններ կը տեսնուին միջազգային կացութեան բարելաւման համար։

Թերթը ի վերջոյ կեղծրարկոյնէ ըսելով որ, ժողովրդային Չինասանի նպատակը այս դիրքորոշումը կը վնասէ միջազգային յարաբերութիւններուն, ու կ'ուզէ ցուցադրել որ Չինասանի դիրքը կարելի է վարչապետ Նեհրուի դրած նամակին, որուն մէջ Այզընհաուերը Նեհրուին կ'ըսէ թէ ինք եւս կը մաղթէ որ իր և Խրուշչովի միջեւ տեղի ունենալիք փոխադարձ այցելութիւնները օգնեն խաղաղութեան բարելաւման, և աւելի լաւ հասկացողութիւն մը առաջացնեն Սովետ Միութեան և Միացեալ Նահանգներուն միջեւ։

ՉԻՆԱՍՏԱՆ ԿՐՆԱՑ ԱՌԱՆՑ ՄԱԿԻՆ ԱՊՐԻԼ

ՄՈՍԿՈՒԱ.— Սովետական «Իզվեստիա» թերթը կը գրէ թէ ժողովրդային Չինասանի կրնայ առանց Մակին ապրիլ, սակայն Մակը չկրնար գործնական այնասանք մը առնել առանց ժողովրդային Չինասանի։

ՀԻՒԼԷԱԿԱՆ ԱՌԱՐԿԵՆԵՐՈՒՆ ԴԻՄ

ՕՍԱԿԱ.— Գանասայի Ընկերվարական Դեմոկրատ կուսակցութիւնը ժողով գումարելով, քանասական Խորհրդարանի իր անդամներուն պայման յանձնեց, կառավարութենէն պահանջելու որ մերժէ ամերիկեան հիւլէական խարիսխներու կառուցումը ասոր երկիրներու մէջ, մանաւանդ բարձրաստիճան հոգերու վրայ։

ՕԴԱՆԱՒԻ ԱՐԿԱԾ

ԼՈՆՏՈՆ.— Երկկ պատանեկան արկած մը պատահեցաւ Սպանիոյ վերեւ։ Տարբեր տեսակի անգլիական օդանաւ մը ինկաւ Սպանիոյ Գիբրալթար քաղաքին մօտերը ու կրակ առաւ։

Օդանաւին 29 համբարձները և երեք պատանիները բոլորն ալ մահացան։ Համբարձներուն մեծ մասը 19էն 22 տարեկան անգլիացի ուսանողներ էին, որոնցմէ երեքը բարձրանալի, երեքը բրեցեր, մէկը հեղինկ մէկը գերմանացի։

ԼՈՆՏՈՆ.— Բրիտ. զինուորական իշխանութիւնները երկկուրեն ի վեր կը փնտռեն անգլիական ռմբակոծիչ օդանաւ մը, որ կորուստ է, երկրին արեւմտեան շրջանին մէջ։

Նոր օդանաւը գաղտի գնդքերուն մաս կը կազմէ ու իր առաջին փորձը կը կատարէր, որ 5 ժամուան համար թռիչք պիտի ընէր։

Ամբարդիչներ ի վեր օդանաւէն ուրուէ հետք չկայ, ինչպես նաև անոր 5 գիտնական օդաչուներէն։

Փնտռտուքները կը շարունակուին։

ԻՐԱՔ ԽՈՌՎԵԱԼ ՎԻՃԱԿԻ ՄԷՋ

ԴԱՄԱՍԿՈՍ.— Պաղատանէն հասած լուրերու համաձայն համալիրով նոր դատարանի մը երեւան եկած է, որ կը ձգտէր խռովութիւններ, արիւնալի բախումներ, ըմբոստութիւններ առաջացնել երկրին մէջ, նոյնպէս յարձակել մտկերներու վրայ, եւ քար ու քանդ ընել գտնեցը։

Մինչ կողմէ Մահմատի առջի որ նոր վէճերու արձակեց Մուսուլի յեղափոխութեան մասնակցող 28 սպաներու և մէկ քաղաքացիի դէմ։ Ան գեղարտաբերութիւնը մահուան դատապարտեց 6 սպաներ, սպայ մը կախաղան մինչեւ մահ, երեք սպաներ ալ ցմահ ազատանքի ալ խնամանքի։

Մնացեալ 12ը անպարտ արձակեց։

ՏԵՂԱԿԱՆ ԿԵԱՆՔ

• ԴԱՄԱՍԿՈՍ.— Սուրիական գոտի ազգ. տնտեսութեան Նախարար Ֆայլաս երկկ նոր հրամանագիր մը սարքարեց որուն համաձայն արդիւնք մագաղաթ գործոց բեռնաւորը ինքնաշարժերու եռաթափներու ներածումը։

Հրամանագիրը կ'ըսէ նաեւ թէ 18 Օգոստոսէն առաջ տրուած արտոնութիւնները ի զոյու կը մնան։

• ԴԱՄԱՍԿՈՍ.— Առաջադասութեան Նախարար Տքթ. Քանանարի և երկկ յայտարարեց թէ նախարարութիւնը կը շարունակէ իր ուսումնասիրութիւնները գեղարուեստի գիներու ամենաբնական հարց Սուրիական գոտիին մէջ, ինչպես նաեւ ամենանոյն բժշկական դարմանումներու։

• ԴԱՄԱՍԿՈՍ.— Նախագահական հրամանագրով մը այսուհետեւ ներածուելիք ապրանքներուն փոխարժէքին 2 առ հարիւրին տուրք պիտի վճարուի, իսկ արտածումի արտաքսութեան համար 10 ա. սակի տուրք մը պիտի վճարուի։

• ԴԱՄԱՍԿՈՍ.— Հալէպի նոր ասիկանոպակա ֆնդանպա Մուսթաֆա Նաղլասի ասլի որ Հալէպ ժամանեց ու հանդիպում մը ունեցաւ Հալէպի մանանաբերին հետ ապա երեքը խորհրդակցութիւն մը ունեցան Նախկին ասիկանոպակա Դերպասա Ասէլ Մերիի հետ, որ Հալէպի ասիկանոպակա Ներչանակուեցաւ։

Այս հանդիպումներէն ետք Նոր ասիկանոպակա Համա վերադարձաւ ազգակի իր պայմանը յանձնելու նոր ասիկ կանոպակին։

ԿԵԴՐ. ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹԵԱՆ

ՓՈԽԱԴՐՈՒԹԵԱՆ ՆԱԽԱՐԱՐԸ

Տքթ. Գ. ԵՐԻՑԵԱՆԻ ՄՕՏ

Երկկ Հալէպէն Լաթաքիա մեկնեցաւ Կեդրոնական կառավարութեան Փոխադրութեանց Նախարար Էմին Նիզամը։

Նախարարը Հալէպի մէջ այցելեց Փոստ Հեռագրի և Հեռախօսի հասարակութիւնը, խորհրդակցեցաւ հեռախօսի բաժնի տեղերն Լուսի Քաւաքարի հետ, հեռախօսի հասարակութեան ընդարձակման եւ աւելի լաւ կազմակերպման շուրջ։ Նոյնպէս խորհրդակցեցաւ Համամասի տեղերն Ալիմի Բաղպորայի հետ, քաղաքին մէջ նամակատարաբար քանասական հոգերու վրայ։

Նախարարը երկար խորհրդակցութիւն մը եւս ունեցաւ Հալէպի երկաթուղիներու հասարակութեան տեղերն Տքթ. Դեսամ Երէցեանի հետ։ Տքթ.ը մանրամասն հարցեր բացատրեց երկաթուղիներու հասարակութեան ծրագիրները, հասարակութեան տնտեսական դրութիւնը։ Վերջապէս այցելութիւնը։ ինչպես նաեւ Հալէպի երկաթուղային հասարակութեան և նեղգասական երկաթուղային հասարակութեան վարչութեան միջեւ հարցերը բացատրեց կապ մը հասարակութեան հարցին շուրջ։

Նախարարը լաթաքիոյ գոտ մնաց Տքթ. Երէցեանի այս բացատրութիւնները։

ՕՐԱԳՐԵԼԻ ԹԵՐԹԵՐ

ՄՈՒՐԱՁԱՏՈՒՐ ՁԱՐՈՒՀԻ ԴՈՂՈՒԽԱՆԵԱՆԻՆ

ԳՐԵՑ ԸՆԿԵՐ ԵՂԵՐԵԼԻ

Արա՛ր այնքան անկին մեռա՞ց հայ զարիր չնեռաւած...
Ո՞ր օրերէն...

— Այն սեւ օրէն—Ասասւած գիտէ միայն—երբ Հայ Ազգէն անցան—ոչ թէ խաւսիր՝ սուրի խաւսիրներու, կրակէ իմերու պէս։ Ջարդարարներ, գեհենեցիներ։ Սուրէն մազապուրծ եղածներն կիսայ-բոյր (*) սուրի քամու բերան։

Այդ օրէն «մեր այնքան»ին կասուկը կը դառնար զարիր հայ հոգիին սիրոյն, յոյսի ու հաւատքին թեւատար, թռչուն «խարեղոյ խորհրդոյ»։

Եւ, այսպէս, զարէ դար, կլոր արիւնկալ ցանցանցամի «Ցիրանցներու վանմակներ անցան—դարձան ետ ու առաջ, Նարէն—Նարէն, Գեղարդ—յոյլը, կրնկոլոս եկաւ բարեներ։ Ջարդարերն կան-գուն ուրեր ու բոյն, մեր քամրախա երկրին մէջ։

Եւ երբա՜ երբա՜ կասունկներուն թեւերն ամպացան, ծածկեցին երկինքները։ Տուն ու տեղը մրեցան։ ուէրն արդար՝ դարձաւ ոգի զարիներու։ կարուան առ կասուան, թասուվա հասաւ չարս ծայրը այնքարի։

«Ամու փոքրէն մնաց մասունդ ոսի մը հոգ—քրոնիքի ծով, կամքի հանգ։ Կանթեղ մը՝ լոյս հրանեղող «Արեգակն արդարոյ։ Օջախներկայծն անթեղուած դարձած Հնոց մը բոյ։ Հայ կասունկին բոյնը՝ ամրոց, մարտկոց...

* * *

Ափ մը մասունդ հոգ...

Եւ այնքարի չարս ծայրը զարիր—կուրպաթ ոգի մը հայ մարդ և իր սուրը հոգերը կը մնան դեռ որջ դարշ դայլերու վանմակներուն։

Որովհետեւ մերո՞ւիսկ արերուն այնքարի ոչքին առջեւ, մեր մարմնի վրայէն եկաւ, անցաւ Համիտ, դնաց Համիտ՝ եկաւ Թաւլեթաթ։ դնաց Թալեթաթ՝ եկաւ Ռէմալ։ Հայուն «Ամու փոքրոյ դարձուցին խաւսասան, իմասան։

Նկան Իսմէթներ, Բայտարներ։

Մով մը արիւն, ոգի մը յարդուած ու սարդիր, չկրաւցան, չեն կրաւցեր...

Ո՛ւր։ երկի, լծկանչ՝ «կոս ցանցին հերկն ի վեր հայ մշակին «հարավէլոր կը բարձրաւար արդէս արներ, ու արտերուն ասաղ հասկերը կը ծփային ոսկի ծովս պէս... սեռէր, մինչեւ այսոր դեռ սառեր Ikor սեւ սեր, սաքցած ճերմակ ծաղերու մէջ, սառակներէն գարնանակ մը կը սոգայ, մակր կր ֆշայ հայ կասունկին ամրոց բոյնին, խարբիկաւոր թռչիքին գէմ...

* * *

Այդպէս լիաւարա էր «կասունկը» այդ իրիկուն։

Ըսեմ՝ առաջին հայ զարիրին հոգիին քաղաւած կանչը, դարէ ի դար, բերէ բերան, սրդուց սրդի, եկած թառած Ջարուհիին չրթաւնքներուն, «մեր այնքարի» զարիրկ մը իր կասունկն դարիներուն։

Զարիրներու՝ սրանց սրանի մէջ անրաւ կարաան ԱՄՈՒ փոքրոյին այնքարն բռներ, և սրաբ այնքարն անրաւ Ծնաղեր է, չի լեցնէր հոգիին այն տարբերիւն սրբութեանց անկիւնը, որ «փոքր ածուին» հիրով, կարաալ մարդն կը լիանայ։

* * *

Եւ՝ նա կը՞սրանայ Ջարուհիին ձայնը արտամեծ, քաղցրականչ։—

— «կոս՝ունկ...»

Ջարուհիին մէջ՝ սեռած Հայաստանի կասունկը, սառած զարիրկն հայ Այնքարէն, ա՛լ անով չեռ ազերսեր։ «հասուի՝ կուգաաք, «զարիրկ մը չուներ»...»

Քաղդրիկ արգուանդներդդ լուացուած հոգիդ կը հասուայ Հայրենիքիդ անմահութեան ու անուն կը պարկայ։—

ԿՈՒՆԿԻՆ(*)

Կասունկ զարիրկն եռ դուն
Հայոց Այնքարէն,
Սկեր, կը կանչես տուն
Իմ զարիր հոգին։
Թռեր ես, կարեր լեռ, ծով,
Մասաղ՝ քու թեւքին,
Կանչէ, կասունկ, կանչէ,
Դարբան քու կանչին։
Կ՚ըսես. «Փախեր սեւ գիշեր»
Արեւն է ցաթեր։
Հոգի հերկին, բերքին
Հայն է զարձեր ուէր»։
«Նոյնան այդիին խաղողն
Դարձեր մեղրահամ,
Սրդ ու խաղող, գինին
Եմաղն՝ հայ բերան...»
Պապակրս՝ ծով մը ազ,
Կասունկ ջան, կասունկ,
Կանչդ է Երեւանի
Զարնն պաղուկ, պաղուկ։
Կասունկ, հայ երկինքին
Դուն զարիրկ թռչուն,
Ուր երթաս, հեռգ ըլլայ
Ասասանը Հայուն։
Կասունկ, քու ճամբուն վրայ,
Զար աչքն թշնամուն
Իջնայ սեւ ցաւր, կարեւոր։
Բարով հասնես տուն։
Կասունկ ջան, սուենդարէդ,
Այնքարէդ այնքարդ
Թասուվա ցաւքիներդդ
Առ թեւքիդ, բոյն սար։

ՇԱՀԱՆ

(*) Հեռեւողարար ընտրիչի պարզակ ոգիին, անարուեստ տա՝ զարիին, եղանակին, զարիր հոգւոյն իրր պատասխան է զարրիկարեր կասունկին։ Ուխտ ուխտակա ուխտաւորի գալոց մաղթերդ և իղձերդ։ Շ.

(Շար. 4 և վերջ)

(*) Կիսայրեալ (կէսով այրած)։

ՀԵՐՈՍ ԴԱՒԹԱՃԱՆԸ

20 Յուլիսի 1944։

Կոմս Բլասուս Շենկ Ֆոն Շթաուֆենպերկի ներս մտաւ սրահէն և Ֆիւհրերը բարեւելէ վերջ մատեցաւ սեղանին ու նստաւ։ Պահ մը վերջ սեղանին տակ զետեղեց ձեռքի պայուսակը, ուր ընդհանրապէս կը պահէր գաղտնի վաւերաթուղթեր, նամակներ եւայլն։

Քանի մը վայրկեան վերջ սպայ մը ներս մտնելով սրահէն եկաւ կոմսին քով ու ըսաւ։

— Կը հաճի՞ք մինչեւ հեռաձայնի գործիքին դալ։ Ձեզի հետ խօսիլ կ՚ուզեն։

Պատերազմը կը շարունակուէր մեծ կատաղութեամբ և սովետ բանակները կը յառաջանային յարձակաւորուած էր դրեթէ երրորդի հզօր Վէրմախթը և կը նահանջէր։ Եւ այդ օրը, իր Արեւելեան Բրուսիոյ ընդհանուր բանակատեղիին մէջ Առաջի Հիթլէր ի զուր կը ջանար ճշդրիտ տեղեկութիւններ ստանալ թշնամիին շարժումներուն մասին։ Սակայն կարծիքին պատերազմի թիւ մէկ ապրակը եղող Լուբլինիին ալ դրեթէ դադրած էր գոյութիւն ունենալէ։ Եւ Հիթլէր, զգալով որ Դերմանիոյ պարտութիւնով պիտի վերջանայ պատերազմը, ամէն վայրկեան կրակ կը ժայթքէր իր չուրջը, մոլեգնած։

Կարուկ հրամաններու տարափի մը տակ էր ամբողջ սրահը, երբ հեռաձայնի գործիքին քով երթալու համար դուրս եկաւ Շթաուֆենպերկ։ Ներկայ բարձրատեսիան սպաներէն մէկը, որ ոտքի կեցած էր մինչեւ այդ պահը, եկաւ գրաւել Բլասուի թափուր աթոռը։ Ֆրից Ֆոն Քէրբէն կը կոչուէր այդ գնդապետը։ Հաւնս թէ նստած էր ան, երբ ոտքը հան, գեսպին կեցող պայուսակին դալու և սպան անդին հրեց դայն։ Պայուսակը գնաց իյնալ սեղանին հատ ոտքերէն մէկուն տակ։

Ժամ մը կէս գիշերէ վերջ մէկի կը մտանար։ Շթաուֆենպերկ սրահ չէր վերադարձած տակաւին ու ամէն ոք կը խորհի թէ չափէն աւելի ու բոլորովին անտեղի կերպով երկարած էր հեռաձայնական խօսակցութիւնը, մանաւանդ երբ Ֆիւհրերը ներկայ էր ժողովին։

Անհարմար մեռաղեայ չարագուշակ ստուերի մը լսուեցաւ, չատ թեթեւ ու պահ մը վերջ Ֆոն Շթաուֆենպերկի պայուսակը պայթեցաւ...

Երեկ Բլասուի տեղը գրաւող սպան իր ոտքով պայուսակը քիչ մը անդին հրած չըլլար ու սեղանին ոտքը հան չըլլար, կասկած չկայ թէ Ռ. աշխարհամարտը 1944 Յուլիսին պիտի վերջանար։ Բայց ճակատագիրը իր սեփական ծրագիրները ունի և «եթէներով կարելի չէ որեւէ արդիւնքի հասնիլ։

Հիթլերի ականջին թմբուկը պայթեցաւ միայն ու թեւ ճչլուեցաւ։ Նոյնը օր ցերեկի վերջ կրցաւ ան Մուսոլինիի հետ իր ժամադրութեան ներկայ դանուիլ չդիակաքի կայարանը։

Կայծակի արագութեամբ լուրը տարածուեցաւ Դերմանիոյ մէջ ու անկէ ալ Եւրոպա և ամբողջ աշխարհը։ Կէսթարան զարի ձեռնարկեց անմիջապէս։ Մէկ տարուան մէջ կ՚ըսէ ամերիկեան հանգէս մը, 33 հազարի բարձրացաւ ձերբակալուածներու թիւը։ Զօրավարներ, գիւանագէտներ, կրօնականներ և քաղաքացիներ, մինչեւ ամենահեռաւոր անկիւնները Նացի Դերմանիոյ։ Այդ բոլորը դաւանանքներ էին ի հարկէ Նացիներուն ալ քիչ, մինչ ապա աշխարհը հերոսներ կը նկատէր զանոնք։

Հրացանագրակ ըրին Շթաուֆենպերկը։ Ամերիկեան ոստիրեն մը կիսանամ թէ Կէսթարան ձերբակալեց ու չարաչար սպաննել տուաւ բոլոր այն անձերը — կին թէ տղամարդ, երիտասարդ ու ծեր — որոնք դժբախտութիւնը ունեցան էին բնաւորութեան կոչուելու։ Աւելի քան վեց հարիւր հոգի խիստ դեղին դաշնակի թեւերով ու զանոնք կեռերու վրայ կախելի վերջ ֆիլմի առին սեսարանը ու զրկեցին իրենց սիրելի ֆիւհրերին, որպէս զի դիտելով կշտանայ...

Անապատ ազուէր, մարդասպան Էրվին Բոմմել նախընթաց անձնասպան ըլլալ ինքզինքը թունաւորելով։

Աւելի քան տասնեւհինգ տարիներ անցան մեր այսոր ոտ «պատանեսրեան» ի վեր։ Որոշ է թէ պատերազմի ընթացքին դրամանատարի մը դէմ սարքուած դաւադրութիւնը դաւանանութիւն կը նկատուի ազգային ապահովութեան և հեղինակը, կամ հեղինակները մահուամբ կը պատժուին։ Սակայն արդեօ՞ք նոյն էր պարագան Կոմս Բլասուս Շենկ Ֆոն Շթաուֆենպերկի և իր ընկերներուն։ Անոնք, հաւատացած ըլլալով որ Հիթլերի գոյութիւնը վնասդ մը էր այլեւս Գերմանիոյ համար ու պատերազմը կորսուած էր անդառնալի կերպով, խորհեցան մեկնիլ վերցնել նախկին տասնապետը ու գոնէ արդիւնք ամբողջովին կործանումը իրենց սիրելի հայրենիքին հայրենիքին։

Ո՛ւրուի թէ ցարդ տասնեւհինգ դանգան գիրքեր գրուեն 20 Յուլիսի դաւադրութեան մասին ու բոլորն ալ հերոսական արարք մը կը նկատեն զայն։ Միւս կողմէ բաւական թիւ անձեր — նոյնիսկ Գերմանիայէ դուրս որոնք կը խորհին տարուին թէ դաւանանութիւն մը էր եղած ու հեղինակները ոչ տան իրենց արժանի պատիժը։ Ամենը բոլորովին չէզոք են կը նախընտրեն չյիշել որեւէ դեպք, որ կապ ունի Հիթլերի վերջին տարիներուն հետ։

Մինչ այդ Դաշնակցային Գերմանիոյ ծերունի նախագահը, Թէոտոր Հոյս, յայտարարեր է, թէ Շթաուֆենպերկի և իր ընկերներուն զոհաբերութեան ոգին օրինակ պիտի է բոլոր Գերմանացիներուն։

Նոր վարդապետութիւն մը՞ն է որ ծնունդ կ՚առնէ։

— Գերմանացի սպայ մը կրնայ դրժել հաւատարմութիւնը իր երդումը, երբ վատ բլլայ թէ իր ընդհանուր հրամանատարը ինքզինքը կը գերադասէ օրէնքին։

Երբեմնի դաւանանը, որ մահուան դատապարտուեցաւ այսոր ազգային հերոս մը՞ն է և արձանը պիտի կանգնեն։

ՎԱՀՐԱՄ ԲԱԲՈՒՆԵԱՆ

ԳԵՂԵՑԻԿ ՔԱՂԱՒՇԱՆ ԿԱՄ ՄԻԼԻՈՆԱՏԷՐԻՆ ԱՌԵՒԱՆԳՈՒ՞Ը

ԳՐԵՑ ՄՈՎՍԷՍ ԼԱՊՊԱՆ

— Բայց ինչ է այդ արժանիքը որուն սիրացած է Բալմանը...

— Հարցը քու երեւակայածիդ նման չէ, ես պատրաստեմ մանեակին տեղը ցոյց տալու քեզի։ Եթէ Բալմանի տեղը ցոյց տաս ինձի...

Լիւբեն ուշի ուշով նայելով Շաուսիքի երեսին ըսաւ։

— Լաւ Հասկացայ թէ ինչ կանցի մտքէդ, դուն կ՚ուզես սպաննել Բալմանը... ու այդ նպատակդ կ՚ուզէիր իրագործել երեկ գիշեր, սակայն ես արդելք եղայ քեզի։

Շաուսիք գլխն բեկմիջելով ըսաւ։

— Այդ զէպքերուն մասին խօսիլը անխմաստ է այժմ, ես քեզի կը կրկնեմ փախանակութեան առաջարկը։ կընդունի՞ս դայն։

Այդ պահուն հնամաշի գնկը հնչեց, Շաուսիք ընկալուչը ականջին մօտեցուց, մինչ այդ Լիւբեն իր գրպանը չտարեց, ուր դրած էր ազամանդներուն մնացեալ մասը, զոր փաթաթուած էր Բալուչչէն։

Շաուսիք ընկալուչը եռ տեղը դրաւ ու Լիւբենի դառնալով ըսաւ։

— Առաջարկս եռ կասնեմ, որովհետեւ Բալմանի ուր գրասենեակը իմացայ...

Լիւբեն զարմացած հարցուց։

— Ինչպէ՞ս

Տակաւին Շաուսիք չպատասխանած, Բալուչը դուռը բանալով ներս մտաւ, երեսին վրայ գոյն չէր մնացած, չրթունները կը դողդողային, ոչքերը դուրս ինկածի երեւոյթը ստացած էին...

Լիւբեն եւ Շաուսիք տեսնելով նայեցան, պահ մը լռութիւն տիրեց, Շաուսիք գլխն խզելով ըսաւ։

— Այսքան չուտով վերադարձիդ համար չեմ զարմանար, որովհետեւ դուն տուտէն չէիր մեկնած, ինչպէս որ ուզեցիր մեզի հաւատացնել, այլ դուրս ամար մը գոցելէ ու եկար այս սենեակի դուռն առջեւ պահուռեցար, ներսը տեղի ունեցող խօսակցութիւնը լսելու համար, բայց սխալ քայլ մը տուած եղար, որովհետեւ այդ ընթացքովդ դժբախտութիւն կը բերես դուն քեզի։...

Բալուչը պատասխանեց ոչնչի՞ն ձայնով մը որ կարծես գերեզմանէն դուս գար։

— Լիւբեն՝ ան Բալմանի պահուած տեղը գիտէ...

Շաուսիք վճռական չեղանակ մը ըսաւ։

— Այո, գիտեմ։

Բալուչը չդիմացաւ այս սպառնալիքին, մօտեցաւ Լիւբենի, անոր ուսը ցնցելով ըսաւ։

— Գը. Լիւբեն, բան մը պէտք է ընես, ան պիտի սպաննէ Բալմանը... պիտի սպաննէ զայն կը հասկնա՞ս...

Շաուսիք քան քան մը Բալուչ ու ըսաւ։

— Լիւբենն տեւէ ձեռով պիտի չկարենայ քեզի սպասկար ըլլալ Բալուչա, որովհետեւ սպասաւորիս հրամայիցի որ անմիջապէս Բալմանի հաշիւը մաքրէ...

Ազգկան սրանի զարկերը աւելի արագացան, կարծես կուրծքը պիտի պայթէր։ Լիւբենի նայելով ըսաւ։

— Լիւբեն անոնք կանապարեն իրենց աշխատանքներուն մէջ...

Լիւբենի հանդարտ մը նստած էր իր բազկաթոռին վրայ ու կը դիտէր երկուքը, մտածելով եւք մը գտնել այս կացութեան։

Լիւբենի անառարեր կեցուածքը աւելի դայրացուց Բալուչն որ փարեցաւ դուրս տանիլ Լիւբենը։

Սակայն Շաուսիք պատաս ըսելով։

— Մի անապարեր՝ նախ գոցած ազամանդներդ վերադարձուր։

— Ազգիկը զարմացաւ այս պահանջքին ու ապշանար Լիւբենի նայեցաւ ու ըսաւ։

— Լիւբեն, ինչ կ՚ըսէ այս մարդը, ես...

Սակայն խօսքը չկրցաւ լարունակել երբ տեսաւ որ Լիւբեն ձեռքն հեռաձայնին մօտեցուց եւ ընկալուչը ականջին տանելով թիւ մը դարձնելէ ետք ըսաւ։

— Ոստիկանութեան քննիչ Սեմբրգի որոշ հասցէ մը պիտի ուղարկի չուտով ազատէ Բալմանը, ժամանակը անցնելէ առաջ։

Շաուսիք այս լսելով տեղէն վեր ցատկեց ու տարնանակը Լիւբենի ուղղելով ըսաւ։

— Ոչ, չըլլայ որ բան մը ըսես...

Իր կարգին Բալուչը պատաս ըսելով։

Լիւբեն կը խնդրեմ որ նեման բան մը չընես...

— Բայց քանի մը վայրկեան առաջ դուն չէիր՞ որ կը խնդրէիր անպայման բան մը ընեմ Բալմանը ազատելու համար։

ՀԱՆԻՑ (Շար. 20) Թարգմ. Վ.Զ.

ԲԱԶՄԱԹԻՒ ՀԱՅՈՐԴՆԵՐՈՒՆ ՀԵՂԻՆԱՒ

ՀԱՄԱՇԵԽԱԲՀԱՅԻՆ ՀԱՄԲԱՒԻ ՏԷՐ

ԲՐՈՖ. Ա. ՃԱՂԱՐԵԱՆԸ

ԿԸ ՎԻՐԱՀԱՏԷ ՍԻՐՏԸ

ՀԵՌՈՒԷ 21Է ԵՒԵՆ ՕՐԸ ԵՐԵԿ ԿԱՐԵԼԻ

ՊԻՏԻ ԸՆԼՍԵՑ ՀԻՒԾԱՆԴ ՍԻՐՏԸ

ՓՈԽԱՐԻՆԵԼԻ ԵՐԱՌՈՂՋ ՍԻՐՏՈՎ

«Վիրաբոյժը պիտի է ունենայ արձակ սուր աչք, առիւծի սիրտ եւ կանայի նուրբ ձեռներ». Լաւ է ասուած.

Մարդու սիրտը, սակայն, դարեր շարունակ անմեռնմնելի եր մնում անգամ այդ յատկութիւնները ունցող վիրաբոյժների համար. Դեռեմացի յայնի վիրաբոյ Պիլրոթը, որը չեռնոցուած վարպետութեամբ վիրահատութիւններ եր կատարում մարդու տարբեր օրգանների, զարմացնելով ասխարհի մարդկանց, մեռնգաս ասանդ թոդնել։ Հիվ էր համարձակուել վիրահատութիւն կատարել սրտի վրայ, նա պիտի հաստատի այն մտքի հեռ. որ կը կարդնցն իր պատիրը...».

Դարեր շարունակ մարդիկ սրտի հեռ են կապել վեռի եւ ուրախութեան, սիրոյ եւ ատելութեան, անվախութեան եւ երկչոտութեան զգացումներ։ Եւ անա սրտի պիտի է հասնի վիրաբոյժի դանակը, սրտից պիտի է հեռացուն ի հիւանդագին մասը, սիրտը պիտի է անդամահատի... օրինական է բուռմ մարդկանց կասկածը. երբ վիրահատում է սրտի մի մի օրգան, ասում են սիրտը առողջ է կը դիմանայ։ Իսկ ինչը պիտի դիմանայ, երբ վիրահատեալ լինի սիրտը...։

Սակայն մանուան զարգացիր առնող խիզախ մարդիկ չեին համախերպում այս ամենի հեռ. Մի՞թէ ասմարիզմից յետոյ անկողնին զամուած մնայ սրտի ասրաս ունցող, դեռ ճոռ ծաղկող պատանին։ Մինչեռ. ե՞րբ պիտի է հանդուժել, երբ դեռ չրգաուած բարդոյի նման բառնամում է բնանին արտա ունցող մանկան սիրտը։

...Ութով դարում ասխարհով մէկ տարածուց մի հեռաբեր էիր լուր. սրտի ժամանակ բարդանում եղնիկի սրտի մկանում յայտնաբերուել էր հրացանի գրեթէ դակ Գեղակի վերը սպիտակ էր ասա վառուց Դա պիպարում էր, որ եղնիկը մի ժամանակ վիրաստուել եւ մնայել է կենդանի։ Այս դեպքը ասա բան էր պարզում.

Անդի լանեռ սկսեցին խօսել այն մասին, որ հեռու չէ այն օրը։ վիրաբոյժ կը մեկնուի սրտի հիւանդութիւններին։ Բայց բերեց սրտի վիրաբոյժութեան մի սիկ ամեն միաբ. խաղարում փայլ լոյ ասուպի նման եղեռ չեր որ կոծում։ Դարերի խորից հնչում էր բժշկութեան նախանայերի խօսքը։ «Երբ վերերը բաձարկան մանկաս եեն»։

Դժուար է սիրտ վիրահատել։ Դա մի օրգան է, որն ա բեղնաս ասրժանն մեկ է, չէ կարելի գեր մի վայրեռնան դադարեցնել նրա ասրժանը։ Վիրահատելու, իսկ լեռոյ կարելու հա մար. Կարուստիկ մեծ ուժով դուրս է ժայթում արիւնը եւ վիրաբոյժի ամենափոքր լապաղումը կարող է արիւնամուտ բնան հասցնել օրգանիզմը։

Սակայն, չնայած դրան գեռնեցին մարդիկ. որոնց խի զան միթոն ու ժրանան ասխա սանը պայլուն յայտնութիւնը պասկանեց։ Դրանց բուռմն է նա եւ Սրեանի բժշկական ինստիտուտի բրոֆեսոր Անդրանիկ Ճաղարեանը։

.... Լարուած լուրիւն է վիրաբուժական սենեակում լը ւրիւն, որ ասգնասով լոի։ Եւ այդ լուրիւնն մեկ լուսում են վիրաբոյժի հասու ասուած բառերը։

— Նովոկային... արիւն... բրատ...

Նարիկ լուրիւնն է սիրում առանում։ Եւ այդ խարեղաւոր լուրիւնն մեկ բանում են եւ կու հանպ ուժեր կեանը եւ մա նը։

Նման ոգեկոչերին վերաբոյ ժրն իր սարերի մեջ է։ Չէ՞ որ բանասան է անմեռանմնան որ խայ, ձեռի ասեղով շարում եւ ի սիրտ կը դոդրի գարեն լուց։ Ասեղով բառերի կարիք չը կայ. վիրաբոյժին ձեռի շարում ներից նրա օգնականներ կան հանում են բէ, ինչ է պանանում «Ճրամանասարբ».

Եւ անա վիրահատութիւնն ասարում է։ Դուում է վերջին կարը. սիրտ շարունակում է գործել։ Վիրաբոյժի դանակը մի նար յաղթանակ սարա, փրկուեց Պիրվանանի բնակիչ Ա. Պետրոս նանի կեանը, որը տարիներ տա ուանակ տառապում է սրտի ծանր արատից՝ զամուած մնալով մահ նակարին։

Հայաստանում առաջին անգամ դամ կատարուեց սրտի բնանին արատի վիրահատութիւն։

Վերջին երկու տարում Անդրանիկ Ճաղարեանը խստոր յայտնութիւնների է հասել։ Մեկը միւսի հետից հրատարակում են նրա գիտական մենագրեմ ասխա տարբերութիւնները. իրարեն յայտարարում եղ ակի վիրահատութիւնները. նրա մասին զրում են Միութեան եւ արտասահմանի բերթերը։

ԿԱՐԴԱՑԷՔ
ԵՒ ՏԱՐԱԾԵՑԷՔ
«ՍՈՒՐԻԱ»
ՕՐԱԹԵՐԹԸ

ԿՆՈՋ ՄԸ ԽԱՂԸ

Սրիտասարդ կին մը կատարած երբալով՝ կը տեսնէ որ երի տասարդ ապայ մը տամակ առնել կը պատրաստուի։ Մտենալով դրամ կու տայ եւ կը խնդրէ, որ երկրորդ կարգի տամակ մը ալ իրեն համար առնէ։

Ապան երկու տամակ առնելով մէկը կնոջ կու տայ եւ իրեն. հաղորդարարիւն կնոջ պզտիկ պայմանը վանան կ'տառայ նորդի եւ դեմ դիմաց կը նստին։

Քիչ վերջը կնոջ զեղեցկութենէն զարմացած կը պատի բացայայտ կերպով սիրտարական կատակներ ընել։ Աղջիկ կինն ալ ասար կը ապատեր։

Երգիկները կայարան մը կը կենայ։

— Անապարանիով հասանաս չբրի եւ հնա ալ բան մը չեմ բերած, կ'ըսէ կինը։

Ցրան կը ցանկի, կար, կարագ, կարկանդակներ. զեղալ կը բերէ, փառատարապես կը նեռեմն եւ այդ առիթ ալ ուրիշ կ'ընեսլանան։

Կարեմ բանակ կ'երթայ, պարոն, կ'ըսէ կինը, ո՞ր զուռնին կը պատպանի։

Ցրան կ'ըսէ թէ այնինչ զուռնին կը պատպանի եւ բէ հանգ ստապեր իրեն նամակ մը տալով հաղար գրկած է, պատասխանը առնելուն պես պիտի վերադառնայ։

— Իմացան եմ այդ հազարապետն անուն, կ'ըսեն բէ շատ խստապահանջ մարդ մրն է, ինչպես հանգիստ կ'ընեմ անոր քով։

— Ոչ, տիկին, շատ սխալ, ընդհակառակը, այնչափ ազնիւ է որ ամենայնիվ դեռատարը իր զասակին պես կը սիրէ։ եւ մեծ ալ զիմը հարեւնուս պես կը յարգեմ։

— Շատ ուրախ եմ որ կարծիս սխալ է եղեր. բայց ի՞նչպես ժամանակ կ'անցնեմ այնպիսի տեղ մը. որ ոչ կին կայ, ոչ ալ զասարանութիւն։

— Ի՞նչ բանեմ, տիկին, զարտասանութիւնեմս է, պիտի է որ համակերպիմ։

— Շատ կը փափաքի այդ նգնարարը աչքովս տեսնել։

— Դեռքասարար կարելի չէ տիկին, կանանց մուտը բացարձակապես արգիլուած է։

— Բայց զանե հնարաւն, մտանեմ (ավիկնեմ ալ տեսնելով չե՞մ կրնար փափաքս լրացնեմ։

Ցրան բարական կակուղացայով կը խոսանայ մտանեմ ցուցնեմ։

Երբ տզեկարը կը կենայ, վար կ'իջնեմ, նեռքսեռ սիրարարնելով կ'երթան բանակատեղին։ Կինը կը խնդրէ որ ներսը ալ տանեմ։

Ընեմ որ տրան, բարակա նեմ ասելի բարացան, կակուղացած եւ արդեմ մարքեռ ալ կոխած ըլլալով, պանակ գիմատարեռուն բարացան տալով ներս կը սպրդեմ։ Քիչ մը երթալէ վերջ, տրան յանպատրաստ բէ հաց պիտի ելլի։

— Տիկին, ինչ մը հոս սպա սեցէ՛, անատակ հազարապետ տիկ վոսնը, նամակը տանիմ ցուցրենմ, ամմիջապես կու գամ ու ձեզի առաջնորդելով ասելի ներսը կը պարտցնեմ, կ'ըսեմ։

Ապան կը մտնեմ վոսնը։ նամակը կը յանձնեմ եւ դեմը բարեւ կնդամ՝ հրամանին կը սպասեմ։

Հազարապետը նամակը կարդացած միջոցին, կինը վառա զայրը վեր առնելով ներս կը մտնեմ։

Հազարապետը զայն տեսնեմ լով։

— Ա՜հ, դուն հոս, ի՞նչ անխոնարհութիւն։

(Շարունակ. Դ. էջ)

ՆԿԱՐԳՈՒՀԻ ԱՐԱՔՍ ՏԷՐ ՈՍԿԻ ՅԻՇՈՂԱՆԸՆԴԷՍԸ

ՓԱՐԻԶ.— «Դիզգիզկութիւնը պարգուքնան մէջ...».

Գրիչներու սրբասագիտուհին կը ցուցադրէ իր վերջին սեռ. Տասներեկոյ պատառներ կը զարդարեն Դամպարբս նկարարարին։

Ոճը՝ արաբայարիչ, պարզ և գեղեցիկ, գոյները ներդաշնակ, սեղմ և սիրուն են։

Տիկին Տէր ասկի, քանի նկարչուհի մրն է, Ֆոյիսկ խիզախ Մանգծագարծագի կասարեալ ազատութեամբ կը նկարէ։ Կազմուած վասա՝ իր վերջնական ձեր դրաշմուած է պատառներուն վրայ։

Մասերին ասելու կը մտնայ սկսգեմական բոլոր տեսակները, եղանակ։ համագրութիւն, գասակարարութիւն։ Բայերգին նոր հասկացողութեամբ կը թափանցէ նիւթին։

Արբեստագիտուհին նոյն զարդարքնամբ կը ներկայացնէ դիմանկարներ, տեսարաններ և անկենդան իրեր։ Իր նկարների ամայիները սանմանափակ են։ Բարեկամուհին, քոյրը և ինքը։

Ուր դիմանկարի վրայ լարոը ինքնանկարներ են։ տարբեր արտայայտութիւններով և զարմանալի պարզութեամբ արուած։ Այնքա՝ սեւ գունդ մը, բերանը՝ գիծ մը։ քիթը՝ լուսք մը, բայց այնքան կենդանի՝ այնքան զգայուն և արտայայտիչ ... Նմա նաբիլ՝ն... երբեք պէտք չէ փնտռել։

Օրուան Գրաւոր

Այլեկու բժիշկը քննական պատյամ մը կը կատարէր նանանգային յիմար բանացին մէջ։ Երբ ան թիւ 17 սենեակը մտաւ։ զարմացած տեսաւ, որ միջակ տարիքի յիմար մը բոլորովին մերկացած՝ նգատ էր սիրատ մը վերաս։

Մարէ մերկ յիմարն իր գլխին գը բած էր բարձր՝ սիրէրոր գլխարկ մը։

Բժիշկը կը սկսի հարցումներ ընել մարդուն։ Միմարը չատ ուշիմ պատասխաններ կու տայ իրեն ուզղուած հարցումներուն։

— Բայց ինչո՞ւ մերկացած էք, պարոն, — կը հարցնէ բժիշկը։

— Որը չատ տաք է եւ ես մերկացած ուելի զով կը զգամ, կ'ըսէ յիմարը։

— Բայց, եթէ ձեզ այդ վիճակին մէջ տեսնեն, ամօթ չէ՞ ըզգար։

— Վեց ամիսէ ի վեր ոչ ոք այցելած է ինձի։

— Ինչո՞ւ այդ բարձր գլխարկը դրած էք ձեր գլխին, կը հարցնէ բժիշկը ուելի եւս հետաքրքրուած։

— Օ՜հ, պարոն Բժիշկ, կը պատասխանէ յիմարը լրջօրէն, տաիկա նախազգուշութեան համար է։ Կարող է պատահիլ, որ յանկարծ մէկը ինձի այցելութեան գայ... գոնէ գլուխս ծած կուտամ կ'ըլլայ։

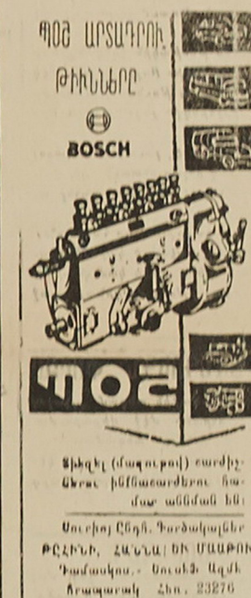

Ֆիզիկէ (մագնիսական) էարժիչ։ Սիրաս իսկնաւարժեռու համար անհնան են։

Սուրիոյ Ընդհ. Գործակալներ
ԲՈՂԻՆԵՆ, ՀԱՆԵԱ եՒ ՄԱԱԹՈՒԻ
Դամասկոս. Սուսանի Ազմի
Հրապարակ Հեռ. 23276
Հալեպ. Պարոն պոդոսայ
Հեռ. 16083

37 ՏԱՐԵԿԱՆ ՀԱՅ ԲԺԻՇԿ ՄԸ ՈՒՂԵՂԻ ՎՐԱՑ ԿԸ ԿԱՏԱՐԷ ԱՄԵՆԱԲԱՐԴ ԴՈՐՍՈՂՈՒԹԻՒՆԸ

Վերջերս Սուրբի Զոհրապ նանի կատարած ուղեղի վիրահատութիւնը վերբերս մեծ հետաքրքրութիւն յառաջ բերած են։ Զոհրապեան Երեսանի մէջ առաջին անգամ Բրոքի. Զ. Մաղաքեանի հետ յայտնած է ուղեղեղէնը քաշել գանկուղեղին, որ ցարդան հնար նկատուած է. Այս զարմանելի յայտնագործութիւնը հնարաւորութիւն պիտի տայ պարբերաբար ուսանգքներուն, ուղեղային այլ հիւանդագործութիւններուն զարմանելիները։ Վերբերեալներուն մէջ կը կիրարկուի վերջերուն մէջ ուշոնել խողոպակ մտանելու մէջտեղ թարթիր զուրբ բերելու համար։ Զոհրապեան յաջողած է այդ մէջտեղ կիրարկել նաեւ ուղեղի վրայ. որպէ հիւանդութիւններու մասնակցութիւնը բարելիաչ կազմած հիւանդագործութիւնը այդ կերպով կարելի պիտի ըլլայ բուժել։ Զոհրապ. Զոհրապեան վերջերս այս մեծագործ յաջողած է կատարեալ փրկել երի տասարդ մը։

Զոհրապեան վերջերս այցելած է Անգլիա եւ երկու ամիս շարունակ ուսումնասիրած Լանանի բլի ներքին մէջ. կիրարկելով ասկեա մասնագէտներու ալքմաներու եւ միջազգային ուսումնասիրութեամբ անգլիացի բժիշկներուն բուժման միջոցները։

Արեւանցի բժիշկին երեսուն ուսումնասիրութիւնները տեղ գրուած են «Բժիշկական մեծ հանրագիտարանի» մէջ եւ առանձին հատորով ալ տպագրուած մասնաւոր մէջ։

Սուրբի Զոհրապեանի վերջերս շնորհած է բրոմիէտերի ոսկ տղան։ Զմտանք ուսիցնելու որ 37 տարեկան է այս գիտնականը։

6 Սեպտեմբեր
ԳՐԱՒՈՒԱԾ ՕՐ
Հ. Ե. Ը. Ի ԿՈՂՄԷ

ԾԱՆՈՒՑՈՒՄ ՆԵՐԴ
ՏՈՒՐ «ՍՈՒՐԻԱ»-ԻՆ

հայրենիքը։

Բայց ասք կլիմայի իրենց ունեցած պահանջը կը հարկադրէր զանանք նաեւ քան իսալիոյ մէջ իրենց բնակութիւն սրաչէլը, Նէրվէկի կղզիները, որ այնքան սիրելի էր և նիւթ եղած է բանաստեղծներու զովեստներուն, զգեակ մը ծախու ասենի։

Անոնք որքան յիշէին այդ յշդանի որսորդներուն սուլիչներուն ձայները, կանայութիւններն ու գեղեցկութիւնները, ծառաստաններն ու թաչնոց թաչյայլերը, ա՛նչքան կ'ուզենար ու կը բազմապատկուէր իրենց երջանկութիւնը։

Ասոնք, Տէր և Տիկին, նպատակի մեկնելու համար լոգեկառ նստան և ամբողջ խաւարաչրջանը ընելով Հռոմ, Վենետիկ և Ֆլորենցա քաղաքները ժամանակ մը այցելելէ վերջ, Գենուէի գծով, վարի նաւակդէն անցնելով վերադարձան Ֆրանսա։

Տասնչրեքնդ որ վերջ-մենք արդէն գանանք էր գանենք Նիւվէրզէի կղզիները, երեկոյեան ժամը 4ին, երբ անոնք կատաղի կ'անցնէին, երթալու համար իրենց ժառանգը, որ կը գտնուէր 5–6 փարսախ հեռաւորութեան վրայ Մանեի մէջ։

Արման իր ազատ էսքիմոսի մտերուն հետ խաղալով, ժպտալիր նայուածք մը ուղղեց իր ամուսնին։

— Ժանն, սիրելի ժանիս ըսաս ան. չէ՞ս ցաւիր մինչ, երբ կը լքենք Բալերմոի մեր այնքան գեղեցիկ ամբարանը. ու կ'երթանք հիմա սա լուսս ու ամայի դղեակը։

— Ո՛չ, ժանն, սիրելիս, պատասխանեց Արման, մինչ ինձ համար արքայութիւն չէ՞ երբ միասեղ կը գտնուինք հոս, և միշտ կրնամ ձեզ ձեռքերուս մէջ սեղմել։

— Սիրելիս դուն դիս այնքան երջանկացուցիր, Աստուծոյ արքայութեան մէջ ինձ յատկացուցած բաժինին իսկ կարօտ չդիցիր։

Այո՛, ըլլայ Ֆրանսայի կամ Իսալիոյ մէջ, քեզի հետ և քու կողքդ սպրելը ինձ համար ուելի նախընտրելի է ուրայ ամենէն, ինձ համար երկինքի մէջ տարբերու հատուած է այս կնանքը։

Երբ կամար այս խոսքերը կ'արտասանէր, ժանեան ձերմակ և փափուկ ձեռքերը իր բազուկներուն մէջ կը սեղմէր։ այս ժամուն անոնք երկուքն ալ միլիոնոյ գեղաբուհիներով և միլիոնոյ յուզումներով տարբերուած ծանելով համբուրեցին իրենց հոգեհատորը։

Գ. որ Բերկով շարունակեց իր խոսքերը հետեւեալ ձեւով։

— Միրեկ՛ս եթէ կ'ուզես, ամբողջ ոյժեր անցանենք Մագեիի մէջ և Ասենվուարին մեկնինք Բարիզ։

— Կ'ըլլայ... ա՜հ քանի Բարիզի խոսքը կ'ըլլայ, անկարելի է որ միայս չպայլարուի կարգ մը գաղ յիշատակներով։

Արման ցնցուելով։

— Սիրելի ժանես, կը տեսնեմ որ ճակտիդ վրայ գծեր և ալիքներ մէջ ալ տեսրալ արտայայտութիւններ տասի կու գան։

— Ո՛չ սիրելի Արման, կարելի՞ բան էր որ երջանիկ եղող մը տանջուի։

Կինը այս խոսքերը ըսած ժամանակ հանելի ձեւով մը խրեն դաց։

Իսկ Արման շարունակեց իր խոսքերը ընելով։

— Սրբ Բալերմո կը գտնուինք, կը յիշեմ որ չատ անգամ կը կրկնէիր վատգասար և կարդ մը ոգեղ խոսքեր ու բառեր։

— ժանն յանկարծ խոսքը կտրելով։ Անարէա՞ տանեը... հա՞...

— Այո, այդ մարդուն սատանայական խարեբարդներէն կը վախեմ. Անոր գայթութիւնը մեծագոյն հարատեղը պիտի տար մեր երջանկութիւնը եթէ ան գիտնայ թէ մենք հոս ենք... ի՞նչ սէին...։

— Արման, թէեւ այդ խոսքերը քան. սակայն այն պարտադրիչ խելքը գլուխս չէր։

Ես երբեմն կը մտանայի ներկայութիւնդ քու ուժդ քու ազանանութիւնդ որուն չուզին տակ այնքան երջանիկ կայ։

ՄԱՆԿԱԿԱՆ ԱՆԴԱՄԱԼՈՒԹՈՒԹԻՒՆ

Ամբան հետ բազմացած են մանկական անդամալուծաւորեան դէպքերը. յաւելն առնուած մանրէն անուշաբոյրի է որ մեծ դեր կը խաղայ այդ հիւանդութեան վարակումին մէջ. ուրախանաս ծնող լսողներ չբլանին, ապաքը յանախ կը լսուիան այնպիսի վայրեր ուր քաղբը չեռ ապասա է։ Նոյնիսկ անձրեւներէ գոյացած լճակներու մէջ։

Քանի մը տարի առաջ Ֆրանսայի մէկ գիւղին մէջ յայտնուեցաւ մանկական անդամալուծաւորեան համաճարակ մը այդ հիւանդութեան գրանսերէնն է «Poliomyélite» զոր համառօտելով կ'ըսեն Բոլիո։ Գիւղը ծովէն շատ հեռու էր, բայց անշուշտ խմելիքի ջուրը մաքուր եւ ապդեցանութիւն չէ որով ապտիսանեան գացողները փութացին իրենց տեղը վերադառնալ։

Այսոր պիտի ծանրանամ Բոլիոյի փոխանցման մէջ ընտանի կենդանիներու կատարած դերին վրայ։

Երեք Անգլիացի բժիշկներ, Սամբրիլ, Մբերսէ եւ Բրբ., պէրդ, առաջին անգամ բլլալով գիտնականներու աշխարհին պարզեցին ապրերգական պատմութիւնը մանչուկի մը որ ուղղակի վարակուած էր իր սիրելի թութակին խածուածքէն։

Այս գիւտը նոր լոյս մը կը սփռէր ապագ ուղղակի կենդանիներէ վարակուելու կարելիութեան վրայ։ Շատ մը ընտանիքներ կը պահեն ատ մէջ չնչիկ մը կամ կատու մը որուն ճան կերուն մէջ կրնայ պահուրտած բլլալ Բոլիոյի մանրը որ երեք կարգի կը բաժնուի թիւ 1,2 եւ 3։

1948ին Աւստրալիոյ մէջ հուսազդիներն ալ տեսակ մը մանկական անդամալուծաւորեան բռնուեցան։

Անգլիացի բժիշկներու դիտողութիւնը շատ համոզիչ էր։ 1957 Օգոստոսին բնտանիքի մը պահպանող թութակ մը Բոլիոյէ բռնուելով մեռած էր, քանի մը օր ետքը միւսն ալ հիւանդացած բայց ազեցած էր։ Տան պզտիկ մանչը շատ ուրախացաւ իր սիրելի կենդանիին բժշկուելուն վրայ եւ զայն գգուեց բայց անպիտան թութակը այնպէս մը խածաւ ազատ չրթունքէն որ մայրը ստիպուեցաւ մի քանի գաւակը ազատելու համար։

Կատաղած կենդանին նորէն վանդակը դրուեցաւ բայց քանի մը օր ետքը մանչուկը հիւանդացաւ անդամալուծաւորեան գէշ տեսակէն որ չնչառութեան հետ կապ ունեցող ջղային կեդրոնները կ'ի՛նչէ։ Տասը օր ետքն ալ ազատ մեռաւ։ Այլեւս չունչ չէր կրնար առնել։

Բժիշկները կրկին կրկին քննեցին թութակին կղզղանքները որոնք մեծ քանակութեամբ կը պարունակէին Բոլիոյի թիւ մէկ մանրէն, բայց է թռչունը ազեցած էր բայց թռչնաւոր մարերը պահած էր մարմնոյն մէջ ինչ որ բոլորովին յայտնի եղաւ երբ սպանելով ապիրներն ալ քննեցին։

Այս պատմութիւնը որ վաւերական է, լուսագոյն ապացոյցն է այն իրազութեան որ արտաքին բոլոր ընտանի կենդանիները իրենց կատղին կամ ճանկերուն մէջ կրնան պահել սարսափելի հիւանդութիւններու մարերը։

Ցոգներս պիտի սարսրկեն որ ազատը խոսք կը հանկնոն, համոզելով կամ ի հարկին խաղութեամբ, պէտք է կարելի եղածին չափ արդիլել մանուկները գրկել իրենց չնիկը կամ փիսիկը։ Ճանկի հարուած մը երբեմն մահացու սկզբնաւոր մը կրնայ առաջ բերել մասաղ մարքի մը վրայ։

ՊԱՐՍԻԿ ԲԺԻԹԿԻ ՄԸ ՅԱՆԴՈՒԳՆ ՓՈՐՁԸ

Բժշկական տարերգրութեանց մէջ առաջին անգամ բլլալով պարսիկ բժիշկ մը՝ Տոքթ. Ամէլի, Թեհրանի մէջ վերաբուժական գործածութեան ենթարկած է ընդհանուր անդամալուծութեան գաղտարարուած երեք հոգի և հանած անոնց ուղղին կնոջ։ Երեք հիւանդները — երկուքը ազջիկ և մէկը երիտասարդ մը — քաջառոգ վիճակի մէջ են այսօր։

ԽԼԻՐԴԸ ԴԱՐՄԱՆՈՂ ՆՈՐ ԴԵՂ

Սովոր գիտնականներ վերջերս պարարատած են դեղ մը, որ երկու կամ երեք շաբաթէն կը գարմանէ սամանքի և ոգիք ներսն խլիրդը։ Այս դեղը հեղուկ մըն է, որ կը կոչուի «Նոսաքովսկի բալասան» և կը գարմանէ նաև այրուածքները և պատաութիւնները։

ԿՆՈՋՄԸԽԱՂԸ

(Շարք. Դ. էջէն)

— Այո, սիրելի ամուսինս, անխոնջութիւնը զարձեցի ձեզ ճարհատարելու համար։ Պետք է գիտնա որ եթէ պատեհագոյն նախարար ծերունիան պատնառաւ հրաժարեցաւ եւ ժողովրդեան բարի վարէ եւ ուղղութիւնը նկատի առնելով, առանց սոյն պատասխանը ձեզ տայ։ Դեռ պատասխանում հրաժարակը չի եղած եւ լրագիրներ չեն գրած։ ուզեցի որ այս լուրը իմ բերնս լսես։

— Դեռի որ ասուեսնորդի մրն եւ՝ բայց այս ասիենան չեի լուսար, ճարհակալ եմ։ Բայց ի՞նչպես կրցար մինչեւ հոս գալ։

— Հա, մոռցայ, բաւ կինը եթին զանոնալով եւ վախեն արիւն բռնեմ մասն սպային հայելով։ սիրելի ամուսինս, ճարհակալութիւն յայտնեցիր այս պարոնին, որ ճարքան օգնեց եւ մինչեւ հոս ընկերացաւ ինձ։

Մարդը ճարհակալութիւն կը յայտնէ.

— Այսուամենայնիւ՝ խսեիս արդիլուած է որ կին մը բանակը գիտերեն, այդ օրինազանցութեան օրինակը ես ալ չեմ ուզեր։ Գ. սպայ. տիկինը կը խնդրեմ որ երկնի յոգնութիւնը յանձնեմ առնեմ զինը մինչեւ կայարան տանելու։

Տղան ուսայուսրենեն խենը կարելով, որ աման պրծաւ, բեւը կնոջ ալսով ճամբայ կ'ելնեն, սուս բաս, առանց խօսելու, ոգան՝ ամբարեար։

Կինը լուռիւնը խզելով.

— Ներեցէք, պարոն, որ ձեզ խաբեցի։

— Ա՜հ, տիկին, դուք ներեցէք ինձ, որովհետեւ առանց ալ բլլալիոյ գիտցաւ եւ կարծելով թէ սովորական կին մըն է, անվայել ընթացքներ ունեցայ ձեզ հանդէպ։

— Ոչ, ոչ, ես գիտեմ բաւս, իմ փափաքս կատարելու համար մար ձեր զգայուն մեր չարաչար զարձուցի, բայց վասն եղէմ որ ակամ վերջ անկեղծ բարեկամներ եմ եւ ձեր յոգնութիւնները փոխանցելու համար պիտի զրեմ ամուսնոյս որ ձեզի առիթնամի բարձրացում ստանան։

ՏԻԼԵՄԱՔ

— Վերջերս նամակ մը առի Պողոսեն, որ երեք տարի առաջ Նիւ Եորք զացած էր։

— Կեցիր նայիմ, Պողոսը անիկա չէ՞ որ պատուած բանբոլոգով մը ամկի հոն գնաց։

— Այո, անիկա է, երեսը միլիոն ուզի եղեր։

—Ինչ է՞ նշ է, երեսը միլիոն հաս պատուած բանբոլոգները ի՞նչ բանի կը ծառայեն...

Հ. Բ. Ը. Մ. — Հ. Ե. Ը.

ԻՆՔՆԱՇԱՐԺՈՎ ՀԱՆԵԼՈՒԿ ԱՐՇԱՒ

(RALLYE PAPER)

Կազմակերպուած

Հ.Ե.Ը.Ի ԵՐԻՏԱՍԱՐԴԱՆ ԿԱՌՈՒՄԸ

Տեղի պիտի ունենայ 23 Օգ. 1959 առաւօտեան ժամը 8ին Հ. Ե. Ը.Ի ակումբէն։

ԱՐՁԱՆԱԳՐՈՒԹԻՒՆԸ՝ Հ. Ե. Ը.Ի ՎԱՐՉԱԿԱՆՆԵՐՈՒ ՍՕՏ

ՀՈԳԵՀԱՆԳԻՍՏ

Հանգուցեալ ԱԿՈՌ ՏԱՐՕՊՏԵԱՆի մահուան քառասունքին առթիւ, հոգեհանգստեան պաշտօն պիտի կատարուի կիրակի 23, Օգոստոս, յաւարտ Ս. Պատարագի։ Ս. Գէորգ եկեղեցին, Մէյտան։

Հանգուցեալին յիշատակը յարգող բարեկամներն ու ազգականները կը հրաւիրուին ներկայ բլլալ։

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԲԱՐԵԳՈՐԾԱԿԱՆ ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՄԻՈՒԹԻՒՆ

ՀՐԱՒԻՐԱՏԻՐ ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԺՈՂՈՎԻ

Հայկական Բարեգործական Ընդհանուր Միութեան կեդրոնական Վարչական ժողովը պատուոյ ունի հրաւիրելու Միութեան բոլոր իրաւասու անդամները, որպէսզի ներկայ գտնուին մեր Ընկերակցութեան 46րդ Ընդհ. ժողովին, որ պիտի գումարուի Շաբաթ օր, 21 Նոյեմբեր 1959, առաւօտեան ժամը 9.30ին, Միութեան կեդրոնական Դրասենեակին մէջ 250 Ֆիֆթհ Եվընիւ, Նիւ Եորք, Ն.Ե.։

Եթէ օրինական մեծամասնութիւն մը ներկայ չբլլայ վերոյիշեալ թուականին, այս ծանուցումը պիտի նկատուի երկրորդ հրաւէր Ընդհանուր ժողովի, որ պիտի գումարուի ՇԱԲԱԹ եւ ԿԻՐԱԿԻ, 5 և 6 Դեկտեմբեր 1959, առաւօտեան ժամը 9.30ին, ՕԲԵԼ ԹՈՒՐՔԵԼԻՔի մէջ։ Մէնիսըն Եվընիւ եւ 45րդ փողոց, Նիւ Եորք, Ն. Ե.։

Բոլոր իրաւասու անդամները որ ներկայ պիտի բլլան այս ժողովին, օրինական մեծամասնութիւն պիտի կազմեն։

ՕՐԱԿԱՐԳ

1. Ընդհանուր Տեղեկագիր 1958 Տարեշրջանի։
2. Ընդհանուր Հաշուետուութիւն 1958 Տարեշրջանի։
3. Կեդրոնական Կեդր. Վարչ. ժողովի՝ իրենց պաշտօնավարութեան շրջանը աւարտած անդամներու տեղ։
4. Առաջարկներ և թեկնածութիւններ։
5. Ուղերձներ։

Ի ԳԻՄԱՑ ԿԵՂՐ. ՎԱՐՉ. ԺՈՂՈՎԻ

Ատենադպիր — Ատենապետ

Մ. Մ. ՅՈՎՍԷՓԵԱՆ — Ա. ՄԱՆՈՒԿԵԱՆ

Նիւ Եորք, 10 Օգոստոս, 1959

TEL EFUNKEN

ՎԱՃԱՌԱՌՈՒԹԻՒՆ ԵՐՈՒԱՆԴ ՔԻՐԷՃԵԱՆ ԵՒ ԸՆԿ.

(ՄԷՏՏԱՆ, ԹԱՔՍԻՆԵՐՈՒՆ ԿԵՂԵՐՈՒ, ԴԵՂԱՐԱՆ ՄԷՏՏԱՆԷՊԻՆ)

Բոլոր ռատիոները գերազանցող Թելեֆունգեն աշխարհս հռչակ ռատիոներ և թելեվիզիոնի յատուկ ռատիոներ՝ որոնց առաջիկա սեպտեմբերու ընթացքին արամադրելի պիտի դառնան։

Կը գտնէք նաեւ Թելեֆունգենի վերջին նորոյթ ՊՈՐԿԱԼԱՆԵՐ, որոնք կը նուագեն ամենավերջին նորոյթ եղող երգերն ու նուագներ։

Վաճառասենեակը գտնուին նաեւ ռադիոյ աշխատող կարի մեքենաներ, գիւրաբեր չեղի գիներով, երբ խարտեսուած ապրանքներ։

Փոփոխութիւններուն կրնայ ենթարկուիլ չորեքշաբաթ մամանակներով։

ԱՌՑՆԵԼՈՒԹԻՒՆ ՍԻ

ԱՆՊԱՌԱՄԱՆ ԴՈՒ

ՊԻՏԻ ՄՆԱՔ

բրմ։

Գ. ոը Բէրկով ոգղուելով այս խոսքերէն, ըսաւ.

— Իրաւունք ունիս սիրելիս, Ասուածոյ օգնութեամբ ես իմ մէջ կը կրեմ այն ոխերաբակելի ուժը, որով կրնամ քեզ պաշտպանել։

Ես քեզի հետ վիճաբանելու, քեզի սիրելուս համար է որ այդ խոսքերը ըսի։

— Այո, այդ մարդուն սատանայամիտ գաղափարներէն կը վախնամ։

Անոր գայութիւնը ամենամեծ վանդ մը կը կարենամ մեր երեքանութեանը համար։

Հապա՞ եթէ գիտնար ոն մեր հոս բլլալը... ըսելու վրայ էիր։

Իրաւ է, Արման՝ այդ խոսքերը ըսի, ոսկայն այդ ժամանակ խելքս վրաս չէր։

Ես երբեմն կ'ուզենայի այնպիսի պահեր, որ կը մոռնայի քու պանուսանութիւնդ և քու քովդ միայն կրնայի առանց վշտի ապրիլ։

— Գ. ոը Բէրկով ոգղուելով այս խոսքերէն քսաւ. Սիրելիս, իրաւունք ունիս, Ասուածոյ օգնութեամբ, ես իմ մէջ կ'զգամ այն ուժը, որով կրնամ պաշտպանել ու սիրել քեզ, կրնամ հոգալ ու խնամել քեզի։

Ժամն, այն կիներուն նման, որոնք ամուսիններն իրենց կ'ենթարկեն, տեսաւ որ Արման բացարձակ վստահութիւն ունի իր վրայ։

Իսկ Արման իր խոսքերը շարունակեց ըսելով։

— Գիտեմ որ եղբայրս Աբրահամ, փառք Ասուածոյ այն մարդերէն է, որոնք մարդկային ընկերութիւնը ուղղագաղա մը համարելով, հոն կը ճճեն իրենց սուրերնին։ Գիտեմ որ, տեսեր տեսիմով միայն չուտով չզղուիր ու չի ձանդրատար։ Բնչ իմ ձեռքս խլելու մասին տեսեր կատարած ջանքերը ապարդ-

ԹՇԻԹՈՒՆ Թիւ 189)

անցանելու համար, ուրկէ Դեկտեմբերի կիսուն Բարիզ վերադառնալով նախապէս վերը յիշած ճանապարհէն կը սուրային կատարով խիստ արագութիւնով մը։

Ասոնք, Ֆրանսայի ցուրտ և վերջին ծայր սառն կլիմայի մը մէջ ապրելէ յետոյ, նոր գարնան սաքշնովերէն անենատցող ձմրան ցնցանակէն այսինքն վեց ամիս յետոյ ամբարանոցին մէջ, կանգ վայելել վերջ, կը վերադառնային Բարիզի Գիւլիւ։ Սէնթ Գաբրէրի փողոցի ընդարձակ հիւրանոցներէն մին։

Սակայն հոն, թէ ոգեփոխութիւնը և թէ քիչ մըն ալ արամագրեցիկ յիշատակները չափազանց գէշ ներգործելով կնոջ գիտիքականին վրայ, այնքան ակարացաւ ան որ գայն խնամող բժիշկները մտահոգուելով, յանձնարարեցին որ նորէն մեկնի Սկիպիլիա։

Հոն, Սիկիլիոյ մէջ՝ շատ կարճ ժամանակի մը ընթացքին նկատելի եղաւ օդին առողջարար ազդեցութիւնը Տիկին Արման որ Բէրկովի գիտիքականին վրայ որ եօթ—ութ ամսուան յղի, կը հարկադրուէր ամուսինին հետ կրկին օգտափոխութիւն մը ընելու։

Ան, այն տարիճան լուսցաւ որ, առաջուան վիճակէն ալ աւելի գեղեցկացաւ և երիտասարդութիւնը վերստացաւ։ Հոն ծննդաբերութիւն ալ կատարելով, երեխան Բլէրմօ մէջ ծնաւ։ Բարուն կանայ հիւղերը իրրև օրորց գործածեց։

Անոր տարերը, բաց օդին, արեւուն ճառագայթները կը գգուէին և ծոցուն ալիքներուն մրմունջները իրրև օրորի երգեր, անոր յաճ ձայներուն ու երգերուն առաջինը եղան։ Անոնք Բալերմո մեծցին երեք տարի չափ։

Իտալիոյ մէջ, նեղի և կազնի հովանիներուն տակ, ծովահայեաց իրենց տան պատշգամէն դիտելով շուրջի գեղեցկութիւնները՝ չատ երջանիկ կ'ապրէին անոնք։

Հանգստակ որ վազուց մոռցած էին իրենց սիրելի Ֆրանսան. սակայն անոնք իրենց փոխադարձ սիրոյն մէջ անկեղծ և անձնուրաց՝ միասեղ ատաղած ու միասեղ կը կարտանային իրենց

ՊՆԱՑՆՈՂ—ՈՒՏԵՍԱՐԱՆ

ՓՐՈՖ. ՖԵԼԵՔԻ

ՅԱՏԻՐ ԱՍՏՂԱՏԷՍ

ՀԵԼԼԵՍԷՆ ՊՈՂՈՍՈՑԻ

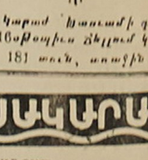

Կարամ Կասամի դիմաց Թիւ 16ա Քասիս Ճէզլաս կամ Թիւ 181 տուն, առաջին յարկ

ՍԱԿԱՐԱՆ

ԹՂԹԱԴՐԱՄ

Իրանական ոսկեայ	950
Սորվանական ոսկեայ	1000
Եգիպտական	685
Սովրէլին պանդոկ	1000
Սովրէլին չէք է. ա	1050
Սովրէլին չէք ապա	1010
Տոլար պանդոկ	360,00
Տոլար չէք	360,00
Տոլար հեռագիր	362,00
Լիրանանան	114,75
Ֆրանսական 1000 ֆրանք	730
Իտալական 1000 լիրեթ	575
Զուիցերական ֆրանք	83
Գերմանական Մարք	84

ՈՍԿԵԴՐԱՄ

Անգլիական հնուն	34,00
Թրքական ընչաք	35,75
Թրքական ընչաք զգալի	30,50
Թրքական թիմարի	